

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 88. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848543648/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

dukter har vundet et Ry, som virkelig kan friste til Sammenligning med hine Tider, da det var de svenske Vaaben, som vakte Evropas Beundring. Overalt hvor unge Svenskere kommer sammen, hører man dem tale Teknik og Industri, akkurat som man kan tænke sig, at Carl Gustavs Soldater talte Krig. Hertil kommer den vældige Produktion af Trævarer og navnlig Cellulose, som vistnok er Hovedstammen i den svenske Velstand. I Tiden fra 1913 til 1930 forøgedes Sveriges samlede Eksport med en Tredjedel af sit Kvantum, og de private Indtægter steg samtidig med en Femtedel. Det gamle fattige Sverige kunde begynde at eksportere Kapital. Givetvis maatte Svenskerne være baade glade og stolte over dette.

Lige saa sikkert er det imidlertid, at dette virkelig glansfulde Opsving for Øjeblikket er bragt til Standsning. I ethvert andet Land vilde man kunne give Krisen Skylden. Men i Sverige kompliceres Sagen ved Kreugers Krak. Spørgsmaalet er, hvor stor en Andel denne Affære har i de nuværende Vanskeligheder, og hvor store dens fremtidige Følger vil kunne skønnes at blive.

En Vurdering heraf er naturligvis ikke let, men der gives dog visse Fingerpeg, som paa værdifuld Maade oplyser Stillingen.

Med en vis Rimelighed maa man kunne gaa ud fra, at Følgerne af Kreugers Fald er afhængige af, i hvor høj Grad han har været en Bærepille for den svenske Velstand, og af, hvor stor Indflydelse han har haft paa Sveriges Næringsliv.

Ved et Møde i den svenske nationaløkonomiske Forening har man under en Diskussion, hvor den kendte Nationaløkonom, Prof. *Eli Heckscher* indledede, forsøgt at gøre Regnskabet op, og efter al den romantiske Panik, som siden Marts har afløst den romantiske Optimisme, maa man sige, at Resultatet ser forbavsende gunstigt ud.

Inden for den svenske Industri var kun Tændstikfabrikationen helt og holdent under Kreugers Indflydelse. I langt mindre Grad gjaldt det samme Telefonindustrien, som han først senere fik Bestemmelsetret over. Tilsammen beskæftigede disse to Produktionsgrene kun $2\frac{1}{2}$ pCt. af Sveriges Industribefolkning, og de indehavde kun $3\frac{1}{2}$ pCt. af Sveriges samlede Eksport. Ganske vist begyndte Kreuger i